

GONIEC CZESTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

Wskutek przebudowy domu Banku Ziemiańskiego

Restauracja „PARYSKA”

Aleja 2-ga Nr. 19

prowadzoną była dotąd tylko prowizorycznie. Gruntowny remont „ukończony” zostanie w najbliższych dniach, poczem lokal oddany zostanie do dyspozycji Szan. klienteli.

O terminie otwarcia powiększonego lokalu nastąpią oddzielne zawiadomienia.

Rolnictwo wobec przesilenia gospodarczego

Polska jest krajem rolniczym. Mimo wszystko co się mówi i pisze o znaczeniu przemysłu dla naszego gospodarstwa narodowego, nie przestaje być faktem, że rolnictwo jest jego podstawą. Najwymowniej, świadczy o tem to, że tak w zakresie naszego handlu zagranicznego, jak i wewnętrznego ziemiopłody i produkty gospodarstwa rolnego stanowią najważniejszy element wymienny regulujący w znacznym stopniu nietylko dynamikę cen wogóle, lecz i ustalającym koniunkturę dla wszystkich artykułów znajdujących się na rynku dla tej prostej przyczyny, że 70 proc. konsumentów w Polsce stanowią ludność rolnicza. Polityka gospodarstwa dotychczasowych rządów w Polsce zdradzała wybitną skłonność do faworyzowania przemysłu. Zdać się musiało to zawsze czynnikiem kosztownym, działało się więc kosztem rolnictwa. Polityka celna nie uwzględniała w tak szerokim zakresie potrzeb rolnictwa, w jakim to postulaty te należałyby uwzględnić z uwagi na znaczenie rolnictwa dla całokształtu życia gospodarczego.

Możnaby śmiało powiedzieć, bez obawy o zbytnią nieścisłość, że w obecnych warunkach wszystko się niemal sprzyściło u nas na pogorszenie sytuacji ekonomicznej, w jakiej rolnictwo dzisiaj się znajduje. A więc przedewszystkiem owo niekorzystne dlań rozpucie t. zw. po bolszewicku „nożyc”. Spadek cen ziemiopłodów i pochodnych artykułów pierwszej potrzeby, względnie produktów gospodarstwa wiejskiego wywołany ich nadmierną podażą w związku z niepomysłną koniunkturą dla produktów rolnych na rynku światowym, nie wpłynął ani trochę na obniżenie kosztów produkcji, a tem samym na obniżenie wytwórców przemysłowych. Różnice między cenami, otrzymywanymi za ziemiopłody przez producentów, a płaconymi przez ostatecznych konsumentów zwiększyły się znacznie, nie wpłynęło to jednak na polepszenie sytuacji w rolnictwie, lecz na zwiększenie zarobków wszelkiego typu pośrednictwa. Rolnik zatem musi dziś płacić wysokie ceny za wszytko to, co konsumuje, a co jest pochodzenia przemysłowego, otrzymując nie wspomniernie niskie ceny za wytwory przez się produkowane. Normalnym możliwościom wpływania na rynek produktów rolnych przez ograniczenie podaży przeciwstawia się sroda podatkowa, zaciskana z całą siłą w stosunku do producentów i zmuszająca go do rychłego wyzbywania się wszystkiego, czego wyzbyć się jest w stanie. Tu tak kwestja większej, czy mniejszej własności, kwestja różnic w odczuwaniu dzisiejszych koniunktur niema że nie istnieje. Gospodarstwa rolne wszelkiego typu od najmniejszych do największych odczuwają duże trudności, co niezawodnie odbija się szkodliwie na wydajności ich w przyszłym roku gospodarczym.

Prócz tego gospodarstwa uprzemysłowione, które jako typ gospodarstw posiadają wydajność ściśle zależną od rozmiarów kredytu, z jakiego mogą korzystać, znajdują się w sytuacji niezmiernie ciężkiej. Brak kredytów, ograniczenia w produkcji stąd płynące oraz nadmierne obciążenie podatkowe, powoduje taki stan rzeczy, w którym funkcjonują one tylko częściowo lub też nie funkcjonują wcale. Przemysł rolniczy również znajduje się w sytuacji nie lepszej. Trudności zbytu, brak kredytów, ograniczenia jego produkcji przynajmniej do połowy jego zdolności wytwórczych. Zdałoby się, że w kraju, w którym rolnictwo jest podstawą gospodarstwa narodowego, a w którym przemysł i górnictwo jest zaledwie w

początkowym stadium rozwoju, usiłowania Rządu i kierunek polityki gospodarczej powinny przedewszystkiem zmierzać do zachowania zdolności wytwórczej rolnictwa, jeśli nie zwiększenia jej. Tymczasem postulat rolnictwa pochodzące ze wszelkich jego warstw, są co do swej części realnej lekceważone, zato uwzględniane w szerokim zakresie co do swej części literackiej, z której ukuto broń polityczną, dla rozmaitych stronnictw rekrutujących się z ludności-miejskiej, nie mających pojęcia o właściwych potrzebach gospodarczych i najpilniejszych postulatach ludności rolniczej. Polityka taka jest polityką na krótką metę i nowy Rząd polski musi o tem pamiętać, że lekceważąc potrzeby rolnictwa, godzi w podstawy gospodarstwa narodowego, a pośrednio i w rozwój naszego młodego przemysłu.

Krta.

Przesilenie w rządzie francuskim.

Prace nad utworzeniem nowego rządu.

Paryż. Prezydent republiki wezwał natychmiast po zgłoszeniu dymisji gabinetu Painlewego prezydenta senatu de Selves i prezydenta Izby, Herriota. Następnie zostali zaproszeni do prezydenta prezesi komisji finansowej Senatu i Izby. Poza tem będą przyjęci politycy, którym prezydent zamierza powierzyć misję utworzenia gabinetu.

Ze strony grupy radykalnej wysunięto ideę szerokiej koalicji stronnictw. Przewodniczący grupy socjalistów, Renaudel, oświadczył się przeciwko idei koncentracji i zawiadomił, że socjaliści mogą przyjąć udział w odpowiedzialności za taki rząd lewicowy, który ryby się składał z ministrów, należących do dotychczasowego kartelu lewicowego.

Jak wiadomo, kartel składa się z czterech grup: socjalistów republikanów (Painleve), radykalnych socjalistów (Herriot) i radykalów, a trzy

pierwsze rozporządzają 278 głosami, czwarta zaś grupa ma 40 członków.

Trzy pierwsze uchwały popierać tylko taki rząd, któryby prowadził politykę odpowiadającą wynikowi ostatnich wyborów i dążył do uzdrowienia finansów. Czwarta grupa powzięła uchwałę w dniu dzisiejszym. Do utrzymania większości brak pierwszym trzem grupom 20 głosów. Wobec tego stanowisko radykalów jest rozstrzygające. Jeśli kartel zdobędzie przynajmniej 20 głosów radykalnych, prezydent powierzy misję Herriotowi, w przeciwnym razie weźmie ją Bland.

Painleve zwoluje w dniach najbliższych obie Izby jeszcze przed ukonstytuowaniem się nowego rządu, celem uchwalenia przez obie Izby ustawy, upoważniającej Bank Francuski do powiększenia zaliczek dla skarbu państwa o 1.500 milionów franków. Powiększenie tych zaliczek było jednym z punktów programowych gabinetu Painlewego.

dział wojskowy garnizonu warszawskiego. Przed Zamkiem ustawił się szwadron i pułku szwoleżerów ze sztandarem i orkiestra, dalej kompanja 30 pp., a wreszcie bataljon dywizjonu artylerji konnej i kompanja przyboczna Prezydenta. Dalej ustawiły się szpalery młodzieży szkół średnich i powszechnych z nauczycielstwem. Na dziedzińcu zamkowym ustawiła się w szeregach młodzież akademicka.

O godz. 1-ej w południe przybył p. Prezydent Rzeczypospolitej. Przy katedrałku zebrała się rodzina Zmarłego, przedstawiciele literatury, władze państwowe i delegacje Sejmu i Senatu.

Nastąpił uroczysty moment wyniesienia trumny, którą poprzedziła wielka wstęga orderu „Polonia Restituta” na amarantowej poduszce. Głowy obecnych obnażyły się. Kompanja honorowa prezentowała broń i dały się słyszeć dźwięki orkiestry. Następnie przemówił imieniem rządu minister oświaty Stanisław Grabski. Po założeńem przemówieniu trumnę wzięli na barki członkowie Klubu Literackiego i złożyli ją na karawan.

O godz. 1,15 wyruszył orszak żałobny, kierując się przez Plac Zamkowy, ul. Senatorską, przez Plac Teatralny, gdzie orkiestra opery odegrała marsza żałobnego, następnie ulicami Elektoalną i Chłodną na cmentarz przy ul. Młynarskiej. Nad grobem przemówił literat: Przesmycki i Sjeroszewski.

Komitet programowy stanął wobec Zagadnienia, gdzie należy pochować zwłoki znakomitego pisarza. Wszystkie nasze groby zasłużonych, a więc Skałka, Wawel i Katedra warszawska, mają charakter ściśle wyznaniowy, to zn., że w nich spoczywać mogą tylko katolicy. Zmarły zaś był protestantem. Konstytucja nasza jednak nie przewiduje podobnego ograniczenia. Biorąc to wszystko pod uwagę, komitet postanowił nie rozwiązać się po dzisiejszej ceremonii żałobnej i rozpoznać akcję, ażeby popioły Stefana Żeromskiego spoczęły na miejscu, odpowiadającemu wielkości jego zasług. Komitet otrzymał zawiadomienie, że Stefan Żeromski przed kilkunastu laty wybudował w Nałęczowie mauzoleum dla swego syna Adama i że w mauzoleum tem przeznaczył miejsce i dla siebie. Komitet z racji śmierci wielkiego pisarza poruszył sprawę zbudowania panteonu dla zasłużonych Polaków bez względu na wyznanie.

TELEGRAMY.

O przesileniu w Polsce

Paryż. „Temps” i „Journal des Debats” poświęcają artykuły specjalne polskiemu przesileniu finansowemu i parlamentarnemu.

Oba te dzienniki podkreślają, że od rodzona Polska musiała obawiać się z jednej strony napaści Rosji rewolucyjnej, z drugiej zaś—usłowań odrodzonych niemców, dążyła więc energicznie do wzmocnienia swego stanowiska międzynarodowego, niż sytuacja wewnętrznej.

Dzisiaj silna armja polska nakazuje sąsiadom Polski szacunek dla niej.

„Temps” wyraża nadzieję, że gabinet koalicyjny, utworzony przez Strzyńskiego—meza, który przez swą silną i ostrożną politykę zagraniczną umiał natężyć zagranicę zaufaniem dla Polski, podola też trudnemu zadaniu uzdrowienia finansowego Polski, koniecznego dla zapewnienia temu krajowi zupełnego bezpieczeństwa.

P. Painleve za współpracą z Niemcami

Paryż. Dzienniki prawicowe zaatakowały bardzo ostro premiera Painlewego z powodu wywiadu udzielonego przez premiera naczelnemu redaktorowi „Berliner Tageblattu” p. Theodorowi Wolffowi. W rozmowie tej p. Painleve oświadczył się za pokojowym

Żałobne uroczystości w stolicy

Pogrzeb Stefana Żeromskiego

Warszawa. — W posępny słotny dzień listopadowy złożono zwłoki wielkiego pisarza Stefana Żeromskiego na miejsce tymczasowego spoczynku. Mimo niepogody zpromadziły się na pogrzebie olbrzymie tłumy publiczności.

Na długo przed godziną 12 w południe, na którą zapowiedziano rozpoczęcie uroczystości pogrzebowych, zebrały się na Placu Zamkowym i sąsiednich ulicach nieprzebrane szeregi publiczności. O godz. 10 rano w przerbionej na kaplicę sali Zamku, gdzie się mieści klub literacki, zebrała się rodzina wielkiego pisarza wraz z małżonką, komitet pogrzebowy i zarząd klubu literackiego. Po odprawionych mo-

dłach trumnę żałowano. Następnie trumnę ze zwłokami wyniesiono na środek dziedzińca zamkowego i ustawiono na wysokim katafalku, przed którą oficerowie zaciągnęli wartę honorową. Równocześnie przybyły delegacje z wieńcami. Złożono u stóp katafalku m. in. od Władysława Reymonta, poselstwa węgierskiego, miasta Warszawy, klubu literackiego, warszawskiego Towarzystwa artystycznego i wiele wieńców od różnych związków, oraz olbrzymi wieńiec P. P. S. Poza tem przybyły delegacje wielu pułków wojskowych ze sztandarami i wieńcami, dalej reprezentacje artystów teatrów: Na Placu Zamkowym przybył od-

